

V. rész

A fellebbezési eljárás és a felülvizsgálat

1. A fellebbezési eljárás megindítása

Hogyan lehet fellebbezni a bíróság határozatai ellen és a fellebbezésnek mit kell tartalmaznia?

Az elsőfokú bíróság határozata ellen a fellebbezésre jogosult a „fellebbezés” elnevezésű írásbeli beadvánnyal indíthat a másodfokú bíróság előtt fellebbezési eljárást. A fellebbezésben kell előadni, hogy a határozatot a fellebbező milyen szempontból és indokok alapján kéri felülbírálni, miért jogszabálysértő és azt hogyan kéri megváltoztatni.

Fellebbezhető elsőfokú bírósági határozatok:

- **ítélet:** a pert érdemben eldöntő határozat, ezért mindig fellebbezhető
- **végzés:** az eljárás során egyéb kérdésekben hozott határozat; csak egyes végzések ellen van helye külön fellebbezésnek, a külön nem fellebbezhető végzések általában az ítélet elleni fellebbezésben eljárási szabálysértésként kifogásolhatók

A fellebbezés tartalma:

- fellebbezett határozat száma és kifogásolt rendelkezése megjelölése,
- fellebbezési kérelem: a másodfokú bíróság a kifogásolt részt hogyan változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül,
- anyagi vagy eljárási jogszabálysértés megjelölése,
- fellebbezési illeték, mert a fellebbezés általában illetékköteles,

A fellebbezés benyújtása:

Benyújtás határideje: elsőfokú határozat közlésétől számított 15 nap

Benyújtás helye: az elsőfokú határozatot hozó bíróságon

Benyújtás módja: elektronikus úton vagy papír alapon; jogi képviselővel vagy anélkül

A fellebbezés hibáinak következménye:

- **benyújtási hibák:** általában a fellebbezés hiánypótlási felhívás nélküli visszautasítása (pl. elkésett)
- **tartalmi hiányosság:** hiánypótlási felhívás nem teljesítése esetén a fellebbezés visszautasítása

2. Fellebbezési korlátozások

Milyen korlátok vannak a fellebbezési eljárásban, milyen esetben lehet pl. új tényt, bizonyítékot előterjeszteni?

A másodfokú bíróság általában csak a fellebbezésben támadott részében és a fellebbezésben felhozott szempontok és indokok alapján bírálja felül az elsőfokú határozatot. A fellebbezési eljárásban csak kivételesen lehet új tényekre, bizonyítékokra hivatkozni, a fellebbezést megváltoztatni.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogának korlátja:

Főszabály: a fellebbezési kérelemhez és a fellebbezés indokaihoz kötve van, csak ezek korlátain belül dönt

- **kivétel:** a fellebbezésben nem kifogásolt eljárási vagy anyagi jogi hiba észlelése esetén (kötelező hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási hibát hivatalból veszi figyelembe; egyéb lényeges eljárási vagy anyagi jogi hibát a felekkel közli és a fellebbező kérelmére veszi figyelembe)

A kereset, ellenkérelem megváltoztatásának, utólagos bizonyítás korlátja:

Főszabály: kizárt az elsőfokú eljárásban előadottakhoz képest új tény, jogi alap, jogi érvelés, illetve kérelem előadása, valamint új bizonyíték és bizonyítási indítvány előterjesztése

- **kivétel:** új tény, ha az a félnek önhibáján kívül az elsőfokú határozat útján jutott tudomására, vagy következett be, amennyiben az elbírálására nézve kedvezőbb határozatot eredményezhet; új bizonyíték, bizonyítási indítvány, ha a félnek önhibáján kívül az elsőfokú határozat után jutott tudomására vagy keletkezett; kereset-, ellenkérelem-változtatás, utólagos bizonyítás, ha elsőfokú határozatból megismert előzetesen nem közölt körülmény vagy a másodfokú bíróság által közölt körülmény, felhívás indokolja

A fellebbezés megváltoztatásának korlátja:

Főszabály: kizárt a fellebbezési kérelem és a fellebbezés indokainak megváltoztatása

- **kivétel:** ha azt másodfokú bíróság által közölt, a fellebbező által figyelembe venni kért jogszabálysértés, vagy megengedett kereset, illetve ellenkérelem-változtatás indokolja

3. A fellebbezés elbírálása

Mi történik a fellebbezési eljárásban?

A másodfokú bíróság által kézbesített fellebbezésre a többi fél 15 napon belül írásban fellebbezési eljárási kérelmet, csatlakozó fellebbezést nyújthat be. A másodfokú bíróság általában tárgyaláson kívül bírálja el a fellebbezést, döntése ellen nincs helye további fellebbezésnek.

Fellebbezés elbírálása tárgyaláson kívül:

- ítélet elleni fellebbezés esetében főszabály a tárgyaláson kívüli elbírálás (tárgyalás kérelemre: a fellebbező a fellebbezésben, ellenfele a fellebbezési ellenkérelemben kérheti tárgyalás tartását; a bíróság hivatalból tárgyalást tart ha a másodfokú bíróság szükségesnek tartja)
- végzés elleni fellebbezés mindig tárgyaláson kívül kerül elbírálásra
-

4. Felülvizsgálati eljárás

Milyen határozatok ellen és milyen esetben lehet felülvizsgálatot kérni a Kúriánál?

A másodfokú bíróság jogerős ítélete, és jogerős keresetlevelet visszautasító vagy eljárást megszüntető végzése ellen bizonyos esetekben felülvizsgálati eljárás indítható a Kúria előtt. Felülvizsgálat csak az ügy érdemi eldöntésére kiható eljárási vagy anyagi jogszabálysértés miatt, jogi képviselő útján kérhető.

Felülvizsgálatból kizárt ítéletek pl.:

- első fokon jogerőre emelkedett
- az ellenfél fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság által helyben hagyott elsőfokú ítélet
- jogerős ítéletnek csak a járulékos részei ellen (pl. csak kamat)
- bizonyos tárgyú perekben a másodfokú bíróság által helyben hagyott ítélet (pl. birtokper, végrehajtási per, gyermek elhelyezése)
- vagyoni jogi perekben, ha a vitatott érték 5 millió Ft -ot nem haladja meg; a másodfokú bíróság által azonos jogi indokkal helyben hagyott elsőfokú ítélet

A felülvizsgálat kivételes engedélyezése Kúria által:

Vagyonjogi perekben a felülvizsgálatból kizárt ítélet esetében a Kúria kérelemre kivételesen engedélyezheti a felülvizsgálatot

A felülvizsgálat benyújtása:

Benyújtás határideje: másodfokú határozat közlésétől számított 45 nap

Benyújtás helye: az elsőfokú határozatot hozó bíróságon

Benyújtás módja: elektronikus úton, jogi képviselő útján

Felülvizsgálati korlátozások:

Nincs helye:

- kereset-, vagy ellenkérelem megváltoztatásának,
- utólagos bizonyításnak,
- felülvizsgálati kérelem megváltoztatásának,
- hiánypótlásnak